

“... ”

31/1/2012 tarihli ve 6273 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle “Çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı” şeklinde değiştirilen ve daha sonra 15/7/2016 tarihli ve 6273 sayılı Kanunun 63 üncü maddesiyle değiştirilen 5941 sayılı Kanunun (Değişik 15/07/2016-6728/63 md) 5 inci maddesi ile: “Üzerinde yazılı bulunan düzenleme tarihine göre kanuni ibraz süresi içinde ibrazında, çekle ilgili olarak karşılıksızdır” işlemi yapılmasına sebebiyet veren kişi hakkında, hamilin şikayeti üzerine, her bir çekle ilgili olarak, binbeşyüz güne kadar adli para cezasına hükmolunur. Ancak, hükmedilecek adli para cezası; çek bedelinin karşılıksız kalan miktarı, çekin üzerinde yazılı bulunan düzenleme tarihine göre kanuni ibraz tarihinden itibaren işleyecek 3095 sayılı Kanuna göre ticari işlerde temerrüt faizi oranı üzerinden hesaplanacak faiz ile takip ve yargılama gideri toplamından az olamaz. Mahkeme ayrıca çek düzenleme ve çek açma yasağına, bu yasağın onanması halinde devamına hükmeder. Yargılama sırasında da resen mahkeme tarafından koruma tedbiri olarak çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağına karar verilir. Çek düzenleme ve çek açma yasağı çek hesabı sahibi gerçek veya tüzel kişi, bu tüzel kişi adına çek keşide edenler ve karşılıksız çekin bir sermaye şirketi adına düzenlenmesi durumunda ayrıca yönetim organı ile ticaret siciline tescil edilen şirket yetkilileri hakkında uygulanır. Koruma tedbiri olarak verilen çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı kararlarına karşı yapılan itirazlar bakımından 09/06/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 353. maddesinin 1. fıkrası hükmü uygulanır. Bu suçtan dolayı açılan davalar icra mahkemesinde görülür ve İcra ve İflas Kanununun 347. 349, 350. 351,352 ve 353 üncü maddelerinde düzenlenen yargılama usulüne ilişkin hükümler uygulanır. Bu davalar çekin tahsili için bankaya ibraz edildiği veya çek hesabının açıldığı banka şubesinin bulunduğu yer ya da hesap sahibinin yahut şikayetçinin yerleşim yeri mahkemesinde görülür” denilmektedir.

Yukarıda zikredilen kanun maddesine göre çekle ilgili olarak karşılıksız işlemin yapılmasına sebebiyet veren kişi hakkında 1500 güne kadar adli para cezasına hükmolunacağı ve buna ilişkin yargılamanın da icra mahkemesinde görüleceği hükme bağlanmıştır.

İcra mahkemesinin temel olarak hukuk mahkemesi olarak yapılandırılarak sınırlı ve şekli yargılama yetkisi olduğu, icra ceza suçlarının ise ancak hapis tazyiki mahiyetinde olup belge üzerinden yargılama yapıldığı kaldı ki söz konusu icra ceza suçlarının tekerrür ve sabıkaya esas olmayacağı, dolayısıyla karşılıksız çeke ilişkin verilen adli para cezasının yargılama usulünün icra mahkemesinde görülmesinin kişilerin anayasada vücut bulan savunma hakkını açıkça zedeler mahiyette olduğu, karşılıksız çeke ilişkin verilen adli para cezasının hürriyeti bağlayıcı ceza ile birlikte va da müstakil olarak Türk Ceza Kanununda düzenlendiği, yine Türk Ceza Kanununa göre doğrudan verilen adli para cezalarının ertelenemeyip ve her gün karşılığı 100,00TL üzerinden hapis cezasına çevrildiği, bu hususun genel hükümlere tabi genel mahkemeler tarafından yargılama usulünün yapılmasının kişilerin teminatı için anayasal bir güvence olduğu, kaldı ki İcra ve İflas Kanunun 347-349-350-351 352 ve 353. maddelerinde düzenlenen yargılama usulüne ilişkin hükümlerin de bu suçlara uygulanacağı göz önüne alındığında, İcra ve İflas Kanununun 353 inci maddeye ilişkin itiraz başlıklı hükümde kanun yolu olarak istinaf ve temyiz usulünün uygulanmayıp aynı seviyedeki diğer icra mahkemesine itirazın öngörülmesi olması verilen hükme karşı erteleyeceği ve aktarıcı kanun yollarının da açılmamış olması açıkça savunma hakkını da ortadan kaldırır mahiyettedir.

Anayasa’nın 36 ve 37. maddelerinde tanımlanan hak arama hürriyeti ve kanuni hakim güvencesi prensipleri bakımından: şekli yargılama hukuku içerisinde sınırlı inceleme yaparak belgeye dayalı karar veren icra mahkemesince, maddi gerçekliği kuşkudan ari bir şekilde tespit

Esas Sayısı : 2016/178

Karar Sayısı : 2016/171

edecek ceza mahkemesinin bu faaliyeti sonucu vicdani kanaatinin hasıl olması halinde verilebilecek normatif değerlendirmeye vasıl olunabilmesi, yargılama prosedürünün doğasındaki sınırlılık ve farklılık dolayısıyla mümkün olamayacağı için cezai tehdit altındaki sanık indinde etkili hak arama özgürlüğünü kısıtlayıcı mahiyet taşıdığı sonuç ve kanısına binaen Anayasa'nın 36. ve 37. maddelerine aykırı yasal düzenleme olan ilgili kanun maddesindeki çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağına yönelik suçlardan dolayı açılan davaların icra mahkemesinde görülmesi ve İcra ve İflas Kanununun 347, 349, 350, 351, 352 ve 353 üncü maddelerinde düzenlenen yargılama usulüne ilişkin hükümler uygulanarak icra mahkemelerinde görülmesine ilişkin hususunun iptali talebi hasıl olmuştur.

NETİCE-İ TALEP: Yukarıda arz ve izah edilen sebepler dairesince ve diğer amiller re sen dikkate alınarak mahkemenizce, ilgili kanun maddesinde geçen ve Anayasaya aykırı olan çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağına yönelik suçlardan dolayı açılan davaların icra mahkemesinde görülmesi ve İcra ve İflas Kanununun 347, 349, 350, 351, 352 ve 353 üncü maddelerinde düzenlenen yargılama usulüne ilişkin hükümler uygulanarak icra mahkemelerinde görülmesine ilişkin hususunun iptal edilmesini saygıyla talep ve dava ederiz.”